

Henvendelser til udvalget

KOMMUNERNES LANDSFORENING

Den 4. december 1984

Indenrigsministeren fremsatte den 21. november 1984 forslag til ændring af lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner, lovforslag nr. L 82. Ifølge lovforslaget skal det kommunale bloktilskud for 1985 nedsættes med 4,5 mia kr., hvoraf de 3,9 mia kr. er en reduktion for primærkommunerne.

Kommunernes Landsforening vil hermed tillade sig at gøre opmærksom på en række uheldige forhold ved lovforslaget.

Først skal det imidlertid understreges, at der i kommunerne er bred forståelse for, at udviklingen i de kommunale udgifter må tilpasses de samfundsøkonomiske muligheder. Der er da også i årene siden 1980 sket en kraftig opbremsning af væksten i de kommunale udgifter. Efter vedtagelsen af 1983-budgetterne blev bloktilskuddet til primærkommunerne beskåret med 2 mia kr., hvilket nødvendiggjorde væsentlige kommunale besparelser i forbindelse med en revision af budgetterne. Regnskabstallene viser, at primærkommunerne herudover har sparet 1,8 mia kr. i 1983. Det samlede reale fald i de primærkommunale nettoudgifter fra 1982 til 1983 kan opgøres til 6 pct., og et tilsvarende fald er ikke forekommet i andre dele af den offentlige sektor.

Det er et særdeles vigtigt princip, at der skal være en sammenhæng mellem udviklingen i de kommunale udgifter og kommunale skatter. Den kraftige beskæring af bloktilskuddet fra 12,3 mia kr. i 1983 til 6,2 mia kr. i 1985 (ifølge lovforslaget) ødelægger dette princip, og der må derfor lægges betydelig vægt på, at den fremtidige indpasning af kommunernes økonomi i de samfundsøkonomiske rammer ikke sker ved fortsatte gradvise beskæring af bloktilskuddet.

Den lokale skatteudskrivning må ikke være et hovedelement i den finanspolitiske regulering af samfundsøkonomien, men afspej-

le variationer i det lokale serviceniveau. Et eventuelt kommunalt overskud bør således give anledning til en nedsættelse af den kommunale beskatning efter kommunalbestyrelsens nærmere bestemmelse. Konjunkturpolitikken må først og fremmest føres over statsfinansierne, og hvis en kommunal skattnedsættelse ud fra en samlet økonomisk-politisk vurdering må anses for uhensigtsmæssig, må den nødvendige neutralisering for eksempel ske via forhøjelse af de statslige skatter. Også ud fra et politisk ansvarlighedssynspunkt er en sådan »skattemodel« at foretrække. Man bør ikke lade kommunalbestyrelserne bære ansvaret over for befolkningen for den til enhver tid siddende regerings finanspolitik, navnlig ikke hvis det øger fordelingsproblemerne mellem kommunerne indbyrdes. Konjunkturpolitikken er en statslig opgave – folketing og regering bør derfor også påtage sig det politiske ansvar for konsekvenserne heraf.

Det har vakt forundring og utilfredshed i kommunerne, at regeringens beregning af det primærkommunale overskud tager udgangspunkt i 1983-udgifterne, som de fremgår af regnskaberne. Primærkommunerne gennemførte som nævnt ekstraordinært store besparelser i 1983 i forhold til andre dele af den offentlige sektor, hvilket altså nu giver sig udslag i en særlig stor bloktilskudsbeskæring. Regeringen inddrager herved de kommunale besparelser, hvilket kan gøre det vanskeligt for kommunalbestyrelserne at forklare borgerne nytten af yderligere lokale besparelser.

Regeringens beregning af det kommunale overskud bygger på uændrede grundskyldpromiller, hvilket med de stigende ejendoms-vurderinger ville have givet et betydeligt merprovenu af ejendomsbeskatningen til trods for, at regeringen klart har markeret, at skatetrykket i øvrigt ikke bør stige. I forbindelse med aftrapningen af fradragsretten for ejen-